I.

'N VERGELYKENDE STUDIE VAN DIE PRESTASIES VAN STANDERD IV- EN V-LEERLINGE IN DIE DRIE INSTRUMENTELE VAKKE : LEES, SKRYF EN REKENE

Deur

L. J. NEL, B.A., B.Ed.

'n Verhandeling ingelewer vir die Graad van Magister Educationis van die Potchefstroomse Universiteit vir Christelike Hoër Onderwys.

VOORWOORD.

Die onderwyspraktyk is teenswoordig in baie opsigte anders as toe die laerskool nog ŉ afrondende funksie gehad het, en die leerlinge hulle skoolloopbaan daar met standerd VI kon afsluit. Tans is standerd V die hoogste standerd van die laerskool, en geen leerling se skoolopleiding word daar beëindig nie.

Ten spyte van die feit dat alle leerlinge die na-primêre skole moet besoek voordat hulle die skool mag verlaat, is daar ŉ neiging tot oorlading van die laerskool-leerplan. Daarbenewens vorm die buiteskoolse aktiwiteite, waaraan twintig jaar gelede veel minder aandag bestee is as nou, ŉ integrale deel van die werksaamhede in alle skole. In hierdie lig is dit begryplik dat die deeglikheid van die onderrig, en gevolglik ook die onderwyspeil, in die laerskool aangetas sal word. Hierdie nadelige invloede vloei noodwendig deur na die middelbare en ander na-primêre skole.

Met die ondersoek wat in hierdie verhandeling beskryf word, is getrag om op wetenskaplike gronde aan te toon hoe dit met die grondvakke in die laerskool staan, en wat die ware funksie van die laerskool is. (Daarom is standerd IV en V as die hoogste standerds in die laerskool,vir die ondersoek geneem.) Dit is gedoen deur die leerprodukte in die fundamentele vakke te meet en te ontleed. Die faktore wat die leerlingprestasies beïnvloed, is ook aangedui, en kan met vrug in ag geneem word by die organisasie in die laerskool.

Sonder die hulp van verskeie persone sou die uitvoering van die ondersoek en die samestelling van

/hierdie....

hierdie verhandeling nie moontlik gewees het nie. Daarom is dit vir my aangenaam om my waardering te betuig teenoor my vrou vir gedurige aanmoediging, die Transvaalse Onderwysdepartement vir die toestemming om die toetse in die skole af te neem, en teenoor die skoolhoofde wat bereid was om met die afneem van die toetse in hulle skole te help. Aan prof. dr. J. Chr. Coetzee, onder wie se toesig die studie gestaan het, wil ek my hoogste waardering en hartlike dank betuig vir sy leiding. Dit was vir my 'n eer en 'n voorreg om onder sy leiding te kon studeer.

L. J. Nel.

WELVERDIEND.
Oktober 1951.

INHOUD.

	Bladsy.
Voorwoord	II-III.
HOOFSTUK I: KENNISMETING IN LEES, SKRYF EN REKENE	1- 41
1. Inleiding	1
2. 'n Saaklike ontleding van die drie vakke:	
(a) Lees:	
(i) Die plek en waarde van Lees in die laerskool	1
(ii) Die aard van die leesproses ...	3
(iii) Leesvorme	4
(iv) Faktore wat die leesproses beïnvloed	7
(b) Skryf:	
(i) Die plek en waarde van Skryf in die laerskool	8
(ii) Die aard van die skryfproses ...	9
(iii) Faktore wat die skryfproses beïnvloed	11
(iv) Skryfvorme	13
(c) Rekene:	
(i) Die plek en waarde van Rekene in die laerskool	18
(ii) Die aard van die rekenproses ...	18
(iii) Faktore by die rekenproses betrokke	20
(iv) Rekenvorme	21
3. Meting in Lees, Skryf en Rekene:	
(a) Die noodsaaklikheid van meting ...	23
(b) Eksamenvorme en hulle toepassing: ...	24
(i) Die tradisionele eksamen in Lees, Skryf en Rekene	25
(ii) Besware teen die tradisionele meting	26
(iii) Geykte toetse	28
(iv) Die „nuwe" eksamen	39
4. Samevatting	40

INHOUD vervolg:- Bladsy.

HOOFSTUK II: EIE ONDERSOEK: DIE PROBLEEM, DIE DOELSTELLING EN DIE PROSEDURE VAN ONDERSOEK ... 42- 57

1. Die Probleem 42
2. Die doel van hierdie ondersoek ... 44
3. Die prosedure van ondersoek:
   (a) Die toetse 45
   (b) Die toetspersone:
      (i) Voorlopige keuse van toetspersone 47
      (ii) Finale keuse van toetspersone 48
   (c) Toepassing van die toetse ... 54
   (d) Nasien van die toetse 56

HOOFSTUK III: VERGELYKING VAN DIE PRESTASIES TEN OPSIGTE VAN GESLAG, LEEFTYD EN GEMIDDELDE LEEFTYD 58-101

1. Vergelykingsgroepe 58
2. Leesprestasies:
   (a) Vir die twee geslagte 58
   (b) Leesprestasies vir die leeftye 69
   (c) Leesprestasies vir die groepe onder, gemiddelde en bo leeftyd ... 71
3. Skryfprestasies:
   (a) Vir die twee geslagte 73
   (b) Skryfprestasies vir die leeftye 81
   (c) Skryfprestasies vir die groepe onder, gemiddelde en bo leeftyd ... 83
4. Rekenprestasies:
   (a) Vir die twee geslagte 85
   (b) Rekenprestasies vir die leeftye 96
   (c) Rekenprestasies om die gemiddelde leeftydgroepe 99

INHOUD vervolg:-

Bladsy.

HOOFSTUK IV: PRESTASIEVERGELYKING TEN OPSIGTE VAN DIE STANDERDS ... 102-120.

1. Inleiding 102

2. Lees:

(a) Vordering van standerd IV na V 102

(b) Leesprestasies vir die twee standerds 104

3. Skryf:

(a) Skryfvordering van die seuns en meisies van standerd IV na V ... 106

(b) Skryfprestasies van die twee standerds 108

4. Rekene:

(a) Die seuns en meisies se vordering van standerd IV na V 110

(b) Rekenprestasies vir die standerds 114

HOOFSTUK V: SAMEVATTING, GEVOLGTREKKINGE EN SUGGESTIES ... 121-131.

1. Samevatting 121

2. Gevolgtrekkinge 123

3. Suggesties 125

TABELLE.

NO.	ONDERWERP	Bladsy.
I.	Verspreiding van toetspersone oor stede en dorpe	47
II.	Verdeling van toetspersone tussen skole en standerds	50
III.	Lees: std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	51
IV.	Skryf: std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	51
V.	Rekene: std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	51
VI.	Lees: std.V: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	52
VII.	Skryf: std.V: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	52
VIII.	Rekene: std.V: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	54
IX.	Geslagsverskille in die standerds	58
X.	Geslagsverskille vir leeftye in std. IV en V	59
XI.	Leesprestasies van 690 seuns en 722 meisies	61
XII(a).	Geslagsverskille vir leeftye in std.IV	65
XII(b).	Geslagsverskille vir leeftye in std.V	66
XIII(a).	Leeftydsprestasies in std.IV ...	69
XIII(b).	Leeftydsprestasies in std.V ...	70
XIV.	Leeftydsprestasies in std.IV en V gesamentlik	70
XV(a).	Prestasies om die gemiddelde leeftydgroep in std.IV	71
XV(b).	Prestasies om die gemiddelde leeftydgroep in std.V	72
XVI.	Geslagsverskille in standerds ...	73
XVII.	Geslagsverskille vir leeftye in std. IV en V	73
XVIII.	Skryfnorme vir die seuns en meisies in std.IV en V gesamentlik ...	75
XIX(a).	Geslagsverskille vir leeftye in std.IV	78
XIX(b).	Geslagsverskille vir leeftye in std.V	78

TABELLE vervolg:-

NO.	ONDERWERP	Bladsy
XX(a).	Leeftydsprestasies in std.IV ...	81
XX(b).	Leeftydsprestasies in std.V ...	81
XXI.	Leeftydsprestasies van std.IV en V gesamentlik	83
XXII(a).	Skryfprestasies om die gemiddelde leeftydgroep in std.IV	84
XXII(b).	Skryfprestasies om die gemiddelde leeftyd-groep in std.V	84
XXIII(a).	Geslagsverskille in standerds ...	85
XXIII(b).	Gelsagsverskille vir leeftye in std.IV en V	86
XXIV.	Totaal gemiddelde vir seuns en meisies	94
XXV.	Norme in meganiese Rekene vir die twee geslagte	95
XXVI.	Norme in meganiese Rekene vir leeftye	96
XXVII.	Totaal gemiddelde vir al die seuns en meisies	96
XXVIII(a).	Leeftydsprestasies in std. IV ...	97
XXVIII(b).	Leeftydsprestasies in std. V ...	97
XXIX.	Leeftydsprestasies in std.IV en V gesamentlik	98
XXX.	Leeftydsnorme in meganiese Rekene vir std. IV en V	98
XXXI(a).	Rekenprestasies om die gemiddelde leeftyd in std. IV	99
XXXI(b).	Rekenprestasies om die gemiddelde leeftyd in std. V	99
XXXII(a).	Klasnorme en gemiddelde leeftyd-prestasies in std. IV	100
XXXII(b).	Klasnorme en gemiddelde leeftyd-prestasies in std. V	100
XXXIII.	Leesprestasies van die std. IV-en V-seuns en -meisies	102
XXXIV.	Leesnorme vir std. IV en V ...	104
XXXV.	Skryfprestasies van die std.IV- en V-seuns en -meisies	106
XXXVI.	Skryfnorme vir std. IV en V ...	110
XXXVII(a).	Optel	110

TABELLE vervolg:-

NO.	ONDERWERPE	Bladsy
XXXVII(b).	Aftrek	110
XXXVII(c).	Vermenigvuldig	111
XXXVII(d).	Deel	111
XXXVII(e).	Probleme	111
XXXVIII.	Vordering van std. IV na V in die vyf afdelings van Rekene	111
XXXIX.	Norme vir std. IV in die rekenbewerkings afsonderlik en gesamentlik ...	112
XL.	Norme vir std. IV en V in die verskillende rekenbewerkings	114
XLI.	Norme in meganiese Rekene vir std.IV en V	119
XLII.	Norme in Rekene as vak vir std.IV en V	119

G R A F I E K E.

NO.	ONDERWERP	Bladsy.
I.	Lees: Std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	53
II.	Skryf: Std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	53
III.	Rekene: Std.IV: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	53
IV.	Lees: Std.V: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	55
V.	Skryf: Std.V: Verspreiding van toetspersone oor leeftye	55
VI.	Rekene: Std.V: Verpsreiding van toetspersone oor leeftye	55
VII.	Verhouding tussen die leeftydsprestasies van die seuns en meisies in std.IV en V	60
VIII(a).	Frekwensieverspreiding van std.IV se leesprestasies	62
VIII(b).	Frekwensieverspreiding van std.V se leesprestasies	63
VIII(c).	Frekwensieverspreiding van die leesprestasies van 690 seuns en 722 meisies in std.IV en V	64

GRAFIEKE vervolg:-

NO.	ONDERWERP	Bladsy.
IX(a).	Verhouding tussen leeftydsprestasies in std. IV	67
IX(b).	Verhouding tussen leeftydsprestasies in std. V	68
X.	Geslagsverskille vir leeftye	74
XI(a).	Frekwensieverspreiding van die skryf-prestasies van 706 seuns en 729 meisies	76
XI(b).	Frekwensieverspreiding van die skryf-prestasies van 659 std.IV toetspersone	77
XII(a).	Verhouding tussen die leeftydsprestasies van die seuns en meisies in std. IV ...	80
XII(b).	Verhouding tussen die leeftydsprestasies van die seuns en meisies in std. V ...	80
XIII.	Verhouding tussen die leeftydsprestasies in std. IV en V	82
XIV.	Geslagsverskille in std. IV en V ...	88
XV(a).	Geslagsverskille vir leeftye in optel	89
XV(b).	Geslagsverskille vir leeftye in aftrek	89
XV(c).	Geslagsverskille vir leeftye in vermenig-vuldig	90
XV(d).	Geslagsverskille vir leeftye in deel	90
XV(e).	Geslagsverskille vir leeftye in probleem-oplossing	91
XVI.	Frekwensieverspreiding van die lees-prestasies van std. IV en V ...	105
XVII.	Frekwensieverspreiding van std.IV en V se skryfprestasies	109
XVIII.	Frekwensieverspreiding van std.IV en V se prestasies in meganiese Rekene ...	117
XIX.	Frekwensieverspreiding van std.IV en V se prestasies in Rekene as vak ...	118